

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2020 йил — ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2020 йил 24 июль, № 155 (7657)

Жума

Сайтимидаги ўқиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ПАНДЕМИЯНИ ЖИЛОВЛАШДА МАРДОНА КУРАШАЁТГАН ФИДОЙИ ШИФОКОРЛАРИМИЗГА ҲАР ҚАНЧА РАҲМАТЛАР АЙТСАК АРЗИЙДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 23 июль куни бўлиб ўтган видеоселектор йиғилиши аввалида мамлакатимиз пандемияга қарши қандай кураш олиб бораётганига алоҳида тўхталиб ўтилди.

Хусусан, ҳозирда COVID-19 юқтирилганлар сони 18 минг 700 нафардан ошгани, вазият ҳамон жиддий бўлиб қолаётгани таъкидланди. — Аҳоли оғир беморлар сони кўпайиб бормоқда, — деди давлатимиз раҳбари. — Коронавирусга қўшимча равишда пневмония ҳолатлари ҳам кенг тарқалмоқда. Шу сабабли, охириги 10 кунда 4 та селектор ўтказиб, ҳокимлар, вазирлар ва бошқа мутасадди раҳбарларга қўшимча даволаш ўринларини ташкил этиш, симптомсиз касалларни уйда тизимли даволаш, уларни зарур дори-дармон ва озик-овқат билан таъминлаш, тез тиббий ёрдам тизими ишини яхшилаш бўйича тегишли топшириқлар берган эдим. Бугун ҳисоботларни эшитамиз.

— Халқро ва маҳаллий тажрибани ҳисобга олиб, короновируси даволаш стратегияси ва тактикаси янгиланди, — деди Президент. — Тиббиёт олий ўқув юрталари ва коллежалари профессор-ўқитувчилари, илмий ходимлар ва пенсияга чиққан мутахассислар орасидан жами 5 мингта врач ҳамда 9 мингта ҳамшира беморларни даволаш ва маслаҳат беришга жалб этилди. — Шу ўринда ўз ҳаёти ва соғлиғини хавф остига қўйиб, касалликка қарши мардона курашаётган фидойи шифокорларимизга ҳар қанча раҳматлар айтсак, арзийди. Бугун короновирус пандемияси шароитида аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш ва ҳаётини асраш, юртимизда инфекцияни жиловланда улкан жасорат ва фидойилик намуналарини кўрсатган бир гуруҳ тиббиёт, Ички ишлар, Мудофаа ва Фавулдода вазирлар вазирликлари ҳамда Миллий гвардия ходимларини ва бошқа ташкилотчиларини фахрий унвон, орден ва медаллар билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармони имзоладим, — деди давлатимиз раҳбари. Олдинда бундай мукофот-

лар кўп бўлиши таъкидланди. Бу курашда ўзини аямай меҳнат қилаётган барча тиббиёт ходимлари албатта муносиб тақдирланади. — Биз пневмонияни даволашда нафақат ўзимизнинг шифокорлар, балки видеоалока орқали хориждаги етакчи мутахассисларни консултация беришга жалб қилганимиз, — деди Шавкат Мирзиёев. — Ҳозирги вақтда Германиялик тиббиёт профессори юртимизга келиб, даволаш жараёнларида бевосита иштирок этмоқда. Бугун Туркиядан бир гуруҳ профессорлар етиб келади. Бошқа давлатлардан ҳам энг тажрибали мутахассисларни жалб қилиш бўйича иш олиб бораёмиз. Президентимизнинг қайд этишича, бугунги кунда энг муҳим вазифа аҳоли ўртасида вирус “занжир”ни узини ҳисобланади. Бунинг учун карантин талабларига суъсиз амал қилиш, уларнинг иммунитетини мустаҳкамлаш, соғлиғини асраб-авайлаш, ҳар бир инсоннинг ҳаёти учун кураш зарур. Шу муносабат билан, шунингдек, касаллик юктирилишининг олдини олиш, ўлим ҳолатларини

ни кескин қамайтириш мақсадида Республика махсус комиссиясининг амалдаги карантин чекловларини узайтириш таклифига розилик билдирилди. Бунда “Пандемияга қарши кураш — ҳар биримизнинг виждон ишимиз”, “Ўзим, оилам, фарзандларим соғлиғи учун аввало ўзим жавобгарман”, деган фикрларни халқимиз онгига чуқур сингдириш ва амалий ҳаёт мезонига айлантириш лозимлиги таъкидланди. Бугун пандемияни жиловланда ҳокимликлар, секторлар, соғлиқни сақлаш, ички ишлар идоралари раҳбарлари ва ходимлари, маҳалла фаоллари, нуронийлар зиммасида жуда катта масъулият турибди. Чунки аҳолининг аксарияти, кексалар, болалар, хотин-қизлар уйда ўтиришга мажбур. Уларнинг биринчи галдаги ҳаётий эҳтиёжларини таъминлаш, тегишли тиббий ва бошқа ёрдам кўрсатиш айнан ана шу ташкилотларга ва фаолларимизга боғлиқ. — Барчамиз ҳамжихатликда, чуқур масъулият билан тизимли ишласак, бу оғир синовларни албатта енгамиз. Яна бир бор такрорлайман, бугунги кундаги энг муҳим талаб — барчамиз пандемия шароитида яшаш ва ишлаган ўрганишимиз шарт, — деди Президент Шавкат Мирзиёев.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ КОРОНАВИРУС ПАНДЕМИЯСИГА ҚАРШИ КУРАШИШДА ФИДОЙИЛИК КЎРСАТГАН ЮРТДОШЛАРИМИЗДАН БИР ГУРУҲНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коронавирус пандемияси туфайли юзага келган мураккаб ва синовли кунларда ҳаёти ва соғлиғини хавф остига қўйиб, мавжуд хатарларга қарши курашиш, инфекция кенг тарқалишининг олдини олиш, юртимизда санитар-эпидемиологик осойишталикни таъминлаш ишларига қўшган муносиб ҳиссаси, ўзининг матонати, билим ва салоҳияти, профессионал маҳоратини намоян этиб, аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, беморлар ҳаётини асраш, уларга юксак эътибор ва ғамхўрлик кўрсатиш борасидаги алоҳида хизматлари, шунингдек, ўз бурчи ва қасамёдига содиқ қолиб, зиммасига юклаган вазифаларни бажариш йўлидаги улкан жасорати ва фидойилиги учун бир гуруҳ юртдошларимиз фахрий унвон, орден ва медаллар билан мукофотлансин:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими» фахрий унвони билан

- Ахунوف Олимжон** — Наманган вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик маркази бактериолог шифокори
- Алимов Анвар Валиевич** — Республика ихтисослаштирилган эндокринология илмий-амалий тиббиёт маркази директори
- Баротова Венера Джурбаева** — Тошкент шаҳар ОИТСа қарши кураш маркази бош шифокори
- Ливерко Ирина Владимировна** — Республика ихтисослаштирилган фтизиатрия ва пульмонология илмий-амалий тиббиёт маркази директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари
- Мусабаев Эркин Исакович** — Республика вирусология илмий текшириш институти директори

«Фидокорона хизматлари учун» ордени билан

- Акилов Хабибулла Атауллоевич** — Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази директори
- Атабеков Нурмат Сатиниязович** — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Санитария-эпидемиологик назорати давлат инспекцияси бошлиғи — Ўзбекистон Республикаси Бош давлат санитария инспектори
- Джапарова Гулсум Танирбергеновна** — Қонимех тумани тиббиёт бирлашмаси юқумли касалликлар бўлими инфекцияли шифокори, Навоий вилояти
- Имамулов Абдуқамол Базарович** — Жарқўрган тумани тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар бўлими инфекцияли шифокори, Сурхондарё вилояти
- Матназаров Исмомил Саидович** — Ҳазорасп тумани тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар бўлими шифокори, Хоразм вилояти
- Менглиев Зулфитдин Давронвич** — Ромитан тумани марказий шифохонасининг реанимация бўлими анестезиолог-реаниматолог, Бухоро вилояти
- Мустафаев Хайрулло** — Республика вирусология илмий текшириш институти бош илмий ходими
- Новикова Наталья Борисовна** — Миробод тумани кўп тармоқли поликлиникаси инфекцияли шифокори, Тошкент шаҳри
- Рузиев Мурот Самадович** — Ҳузор тумани тиббиёт бирлашмаси юқумли касалликлар шифохонаси инфекцияли шифокори, Қашқадарё вилояти
- Рустамова Дилдора Абдумаликовна** — Тошкент тиббиёт академиясининг кўп тармоқли клиникаси бош шифокори
- Тўйчиев Лазиз Надилович** — Тошкент тиббиёт академияси ректори
- Ҳудайназаров Одилбай Абдинамович** — Қорақалпоғистон Республикаси болалар юқумли касалликлари шифохонаси шифокори

I даражали «Саломатлик» ордени билан

- Азимов Абдуваҳид Ваҳабжанович** — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг тиббиёт таъминот бошқармаси бошлиғи
- Алмарданов Шўҳрат Қудратович** — Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Даволаш-профилактика ёрдамини ташкиллаштириш бош бошқармасининг бирламчи тиббий-санитария ёрдамини ташкиллаштириш бошқармаси бошлиғи
- Асилова Мухайё Убаевна** — Республика вирусология илмий текшириш институти клиникаси бош шифокори
- Ахмеджанова Умида Низомовна** — Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий марказининг Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станцияси катта шифокори
- Ғофурова Умида Раҳимовна** — Фарғона вилояти юқумли касалликлар шифохонаси инфекцияли шифокори
- Дадабаев Файзулло Абдуқахарович** — Наманган вилояти юқумли касалликлар шифохонаси бактериолог шифокори
- Жуманиязов Давронбек Хусайнбоевич** — Самарқанд вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи
- Қодинова Саида Ниёзовна** — Бухоро вилояти болалар кўп тармоқли тиббиёт марказининг реанимация бўлими ҳамшираси
- Мирқасимова Холдида Хафизовна** — Республика вирусология илмий текшириш институти лабораторияси вирусология бўлими бошлиғи

- Муминов Солижон Джалилович** — Наманган вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи
- Париева Наргиза Нусратовна** — Республика ихтисослаштирилган фтизиатрия ва пульмонология илмий-амалий тиббиёт маркази директори
- Сайдалиев Сайдиғаниевич** — Республика ўлат, карантин ва ўта хавфли юқумли касалликлар муҳофазаси маркази директори
- Саидгазиева Хушнур Саидсалиевна** — Республика вирусология илмий текшириш институти клиникасининг болалар ўткир гепатит касалликлари бўлими мудри
- Салихбаева Умида Саидовна** — «Дори-дармон» акциядорлик компанияси бошқаруви раиси
- Саттаров Хасан Илхамович** — Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази кардиотерапевтик реанимация бўлими мудри
- Таджибаев Ғафурджан Ходжибаевич** — Республика ўлат, карантин ва ўта хавфли юқумли касалликлар муҳофазаси марказининг ўлат, эпидемиология ва бактериология лабораторияси шифокори
- Хашимова Хилола Назруллаевна** — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси инфекцияли шифокори
- Хусайнов Бахтиёр Раҳматович** — Китоб тумани юқумли касалликлар шифохонаси инфекцияли шифокори, Қашқадарё вилояти
- Шарипова Калбике Жумагайиевна** — Қорақалпоғистон Республикаси болалар юқумли касалликлар шифохонаси шифокори
- Юлдашева Зарипа Мирмахмудовна** — Республика вирусология илмий текшириш институти лабораторияси шифокор-лаборант

II даражали «Саломатлик» ордени билан

- Акмизроева Сайёра Тоштемировна** — Самарқанд вилояти юқумли касалликлар клиник шифохонаси кичик тиббий ходими
- Алимов Саҳибджан Гаппарович** — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси реаниматолог шифокори
- Алимова Баҳриниса Ахматовна** — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси кичик тиббий ходими
- Ахмедова Дилфуза Тажикуловна** — Сирдарё вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг вирусология лабораторияси мудри
- Ахундаева Ёқубон Ахметовна** — Наманган вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг жонлангириш бўлими ҳамшираси
- Ачилова Инобат Нутфилловна** — Қогон тумани тиббиёт бирлашмаси неонатолог, Бухоро вилояти
- Боймурзаев Абдусодиқ Исломович** — Самарқанд вилояти юқумли касалликлар клиник шифохонаси инфекцияли шифокори
- Бувабекова Дилфузахон Мадаминовна** — Андижон тумани тиббиёт бирлашмасининг тез тиббий ёрдам бўлими ҳамшираси, Андижон вилояти
- Валназарова Зулфия Қуммижановна** — Хоразм вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг реанимация бўлими катта ҳамшираси
- Ғафурджанова Наиба Нигматовна** — Сирдарё вилояти ОИТСа қарши кураш маркази лабораториясининг катта лаборант
- Джумашев Алишер Нишанбаевич** — Республика шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станциясининг 1-бўлими шифокори
- Дугаматова Динара Темир-Булатовна** — М. М. Федорович номидаги клиник санаторийсининг диагностика лабораторияси мудри
- Ешмуратова Раъно Ендирбаевна** — Қорақалпоғистон Республикаси кўп тармоқли тиббиёт марказининг гематология бўлими ҳамшираси
- Жумаева Дилора Туроевна** — Қашқадарё вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг вирусология лабораторияси лаборант
- Заретдинова Гулайим Тилегеновна** — Нукус шаҳар тиббиёт бирлашмасига қарашли 8-оилавий поликлиникаси оториноларинголог шифокори, Қорақалпоғистон Республикаси
- Зухурова Шаҳодат Жалиловна** — Зангиота тумани тиббиёт бирлашмаси тез тиббий ёрдам бўлими шифокори, Тошкент вилояти
- Ибрагимходжаева Алия Шавкатовна** — Республика вирусология илмий текшириш институти клиникасининг биокимё диагностика лабораторияси шифокор-лаборант
- Изимбетова Анаргул Ахметовна** — Қорақалпоғистон Республикаси кўп тармоқли тиббиёт марказининг реанимация-анестезиология бўлими шифокори
- Инагамова Гулмира Нуриддиновна** — Тошкент шаҳридаги 1-клиник шифохонасининг аллергология бўлими катта ҳамшираси
- Искандаров Абдухалил Музафарович** — Марҳумат туманидаги 31-қўшқоқ оилавий поликлиникаси шифокори, Андижон вилояти
- Кудашева Людмила Владимировна** — Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги санитария-эпидемиологик осойишталик агентлиги бош мутахассиси

ҚИШЛОҚ ВА СУВ ҲЎЖАЛИГИДАГИ ИСЛОҲОТЛАРНИНГ БОРИШИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 23 июль куни видеоселектор йиғилиши ўтказди. Унда қишлоқ ва сув ҳўжалигидаги иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш ва бозор муносабатларини янада ривожлантириш бўйича белгиланган вазифалар ижроси муҳокама қилинди.

Мамлакат озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлашда бошлаб, қайта ишлаш ва экспортдан қўшимча даромад олишгача бўлган жуда кўп масалалар айнан қишлоқ ҳўжалиги ривожини билан боғлиқ. Шунинг учун давлатимиз томонидан қишлоқ ҳўжалигини тубдан ислоҳ қилиш, бозор механизмларини жорий этиш, резерв ва имкониятлардан тўлиқ фойдаланиш, ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил қилишга киришилди. Президентнинг 2019 йил 23 октябрдаги Фармони билан қабул қилинган Қишлоқ ҳўжалигини 2030 йилгача ривожлантириш стратегиясида бу борадаги энг долзарб ва истиқболли вазифалар белгилаб берилди. Соҳани модернизация қилиш бўйича 500 миллион долларлик лойиҳани амалга ошириш юзасидан Жаҳон банки билан келишувга эришилди. Ўзбекистон тарихида биринчи марта илм ва инновацияни ривожлантириш, тармоқда бошқарувни халқро стандартлар асосида ташкил этишга маблағ йўналтирилмоқда.

Ийгилишда, биринчи навбатда, айнан шу масалаларга эътибор қаратилди. Аграр соҳа ривожланган давлатларда қўлланалаётган “Қишлоқ ҳўжалигида билим ва инновацияларни ўз ичига олган хизматлар тизими”ни юртимизда ҳам жорий этиб, илм билан ишлаб чиқаришнинг узаро боғлиқлигини таъминлаш муҳимлиги таъкидланди. Мақкур лойиҳа доирасида шу йўналишдаги 8 та илмий-тадқиқот институти, шунингдек, Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги таркибидagi бир қатор ташкилотлар фаолияти тубдан ислоҳ қилиниб, замонавий лабораториялар ва ускуналар билан жиҳозланади. Бунинг учун Жаҳон банкининг 124 миллион доллар инвестицияси ва Европа Иттифоқининг 2 миллион доллар грант маблағлари йўналтирилади. Бош вазир ўринбосари Уктам Барноева халқро экспертлар билан бирга илмий-тадқиқот институтлари фаолиятини чуқур таҳлил қилиб, уларни тубдан такомил-

лаштириш бўйича ҳар бир институти учун алоҳида “Йўл харитаси” ишлаб чиқиш топширилди. Бу муассасаларга замонавий билимга эга, илмий янгиланган амалиётга жорий қиладиган салоҳиятли кадрларни жалб этиш муҳимлиги айтилди. — Қишлоқ ҳўжалиги вазирлиги бу имкониятдан тўлиқ фойдаланган ҳолда, эскича ишлаш услубидан тўлиқ воз кечиб, фермерларга яхши хизмат кўрсатиш ва янги сервис турларини кенгайтиришга ўтиши керак. Бир сўз билан айтганда, вазирлик ва унинг таркибидagi ташкилотлар фаолияти трансформация қилиниши зарур, — деди Шавкат Мирзиёев. Рақамли технологиялардан фойдаланилаётган лойиҳалар самарадорлиги қайд этилиб, бу борадаги ишларнинг бориши муҳокама қилинди. Мева-сабзавотчилик кооператив ва кластерлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш учун 212 миллион доллар ажратилиши белги-ланган. Президент ички бозорни арзон маҳсулотлар билан таъминлаш, “даладан истеъмолчигача” тизими жорий этишда мева-сабзавотчилик кластерлари асосий драйвер бўлиши кераклигини таъкидлади. Шу боис ажратилаётган маблағни тўри йўналтириб, бир сўми икки сўм қиладиган лойиҳаларни ишлаб чиқиш, бунинг учун маҳсулотларни қайта ишлаш, сақлаш ва экспортга тайёрлаш қувватларини оширишга алоҳида аҳамият қаратиш зарурлиги қайд этилди. Президентимиз галла етиштириш янқунарига тўхталиб, шундай мураккаб шароитда ҳам дала меҳнаткашлари омилкорлик билан 6 миллион 400 минг тоннадан ортиқ галла ҳосили етиштирганини таъкидлади. Бунинг учун барча фермер, деҳқон ва кластерларга халқимиз номидан чуқур миннатдорлик билдириди. Видеоселекторда, шунингдек, ғўза парвариши бўйича агротех-

ник тадбирларни ўз вақтида ўтказиш ҳамда такрорий экинлар экиш масалаларига ҳам эътибор қаратилди. — Умуман олганда, қишлоқ ҳўжалигини тубдан ислоҳ қилиш ва соҳада бозор иқтисодиёти-ни кенг жорий этиш бўйича тегишли қарорлар қабул қилиниб, устувор вазифалар белгилаб берилган. Уларнинг ижроси мамлакат озиқ-овқат хавфсизлигига, энг асосийси, халқимизнинг кайфияти ва турмуш тарзи-га таъсир кўрсатадиган жуда муҳим масала, — деди Шавкат Мирзиёев. Соҳа мутасаддилари ва ҳокимлар топшириқлар ижросини ташкил этиш, айтиб ўтилган камчиликларни бартараф қилиш чоратадбирлари юзасидан ахборот берди. Ийгилиш сўнггида давлатимиз раҳбари яна бир бор пандемия масаласига тўхталиб: — Яна бир марта халқимизга мурожаат қилиб, илтимос қилмоқчиман. Утган даврда жуда катта тажриба орттирдик. Кейинги пайтларда иқтисодий тизимни тиклаш учун карантин тартибини юмшатиш, лекин касалланганлар ва ўлимлар сони кўпайгани бизни, албатта, катта ташвишга солмоқда. Ўзимизни, фарзандларимизни, азиз ота-оналаримизни асрайлик. Фақат ва фақат соғлиғимизни ўзимиз асраб, оила аъзоларимизни, қариндошларимизни соғлиғига оғоҳ бўлиб, йиғинларни қамайтириб, карантин нормаларига риоя қилсак, касалликни жиловлаб оламиз.

Ў.А.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

КОРОНАВИРУС ПАНДЕМИЯСИГА ҚАРШИ КУРАШИШДА ФИДОЙИЛИК КЎРСАТГАН ЮРТДОШЛАРИМИЗДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

◄(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Курбанов Ботиржон Журабевич — Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги санитария-эпидемиология осойишталик агентлиги директорининг биринчи ўринбосари

Кучкарова Севар Абдукахаровна — Жиззах вилояти юқумли касалликлар шифохонаси ҳамшираси

Куллимуратов Баҳадир Бақитбевич — Қорақалпоғистон Республикаси давлат санитария-эпидемиологик осойишталик маркази бош шифокори

Маматқулова Фотима Ташбаевна — Сурхондарё вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг вирусология лабораторияси шифокори

Машарипов Илҳамбай Давлатбевич — Янгйбозор тумани тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар бўлими шифокори, Хоразм вилояти

Мирзаева Файзилатон Незматовна — Андижон вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг реанимация бўлими ҳамшираси

Норбугаев Одилжон Мамадалиевич — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий марказининг Наманган филиали санитария ҳаво йўллари ва фавқулодда вазиятларда тиббий ёрдамни ташкил этиш бўлими mudири

Норматовна Феруза Каршибаевна — Қашқадарё вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг бактериолог шифокори

Норова Малоҳат Мустафоевна — Қизилтепа тумани санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг бактериология бўлими лаборанти, Навоий вилояти

Пулатов Абдурашид Қахаржонович — Ўрта Чирчиқ тумани Уртасарой карантин зонаси давлат корхонаси ошпази, Тошкент вилояти

Пулатова Гулнора Батировна — 1-Марказий консулътатив-диагностик поликлиникасининг махус бўлими оториноларинголог шифокори

Рискиев Бахтиёр — Тошкент вилояти ОИТСга қарши кураш маркази бош шифокори

Сагатова Адолат Паттоҳовна — Олмазор туманидаги 17-оилавий поликлиникаси шифокори, Тошкент шаҳри

Сарибаева Замира Журановна — Жиззах вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик маркази эпидемиологик мониторинг ва профилактик тадбирларни ташкил этиш бўлими эпидемиолог шифокори

Семина Елена Александровна — Сергели тумани тиббиёт бирлашмаси онколог шифокори, Тошкент шаҳри

Султонов Бозорбой Олтинович — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Фаргона филиалининг болалар реанимация бўлими анестезиолог-реаниматолог

Уролов Ойбек Абсаломович — Республика вирусология илмий текшириш институти клиникаси жонлантириш бўлими шифокори

Хамракулов Кодиржон Акрамжонович — Пахтаобод тумани тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар бўлими шифокори, Андижон вилояти

Хамракулов Уктам Холбугтаевич — Жиззах вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг реанимация бўлими mudири

Хашимова Саодат Сақиджоновна — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси ҳамшираси

Ходжаева Азиза Шабатовна — Тошкент шаҳри «De-factum laboratoriy» клиникаси шифокори

Ходжиев Акмалжон Анвар ўғли — 1-Марказий консулътатив-диагностик поликлиникасининг тез тиббий ёрдам бўлими катта фельдшер

Хомидов Фахриддин Мирзоумарович — Сирдарё вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг реанимация бўлими реаниматор-анестезиолог

Хусанов Анвар Мирзақбарович — 1-Республика клиник шифохонаси бош шифокори

Хамроева Зебинисо Асроровна — Самарқанд вилояти юқумли касалликлар клиник шифохонаси ҳамшираси

Чориева Рамила Гайбуллаевна — Миришкор тумани Жейнов шифохонаси умий амалиёт шифокори, Қашқадарё вилояти

Шаймов Равшан Юлдашович — Ангор тумани тиббиёт бирлашмасига қарашли юқумли касалликлар бўлими mudири, Сурхондарё вилояти

Онусова Узейнахон Яхюхановна — Фаргона вилояти юқумли касалликлар шифохонаси ҳамшираси

Яқубов Аҳмаджон — Фаргона вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик маркази бош шифокори

«Жасорат» медали билан

Джуманиязова Зулфия Юлдашовна (марҳум) — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Қорақалпоғистон филиали неврология бўлими катта ҳамшираси
Нафасов Шавкат Насирович (марҳум) — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Миграция ва фуқароликни расмийлаштириш бош бошқармасининг бўлим бошлиғи

Тухтаева Феруза Асқаровна (марҳум) — Олмазор туманидаги 18-оилавий поликлиникаси катта ҳамшираси, Тошкент шаҳри

Уралов Алишер Ташкуватович (марҳум) — Яқкасарой туманидаги марказий поликлиникаси ультратовуш ташхиси шифокори, Тошкент шаҳри

Хамракулов Ботир Жабборович (марҳум) — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Жиззах филиали директорининг даволаш ишлари бўйича ўринбосари

Шамаҳмудов Ёлхоҳон Абзалович (марҳум) — Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси Молия ва моддий-техника таъминоти бошқармаси бўлим бошлиғининг ўринбосари

«Содик хизматлари учун» медали билан

Абдуллаев Анвар Абдурахманович — Хоразм вилояти Фавқулодда вазиятлар бошқармаси радиацион, кимёвий ва тиббий-биологик муҳофазани ташкил этиш бўлими бошлиғи

Абдуллаев Одилжон Ахмадович — Андижон вилояти юқумли касалликлар шифохонаси 7-бўлим шифокори

Азядян Георгий Дживанширович — Самарқанд шаҳар тиббиёт бирлашмаси тез тиббий ёрдам бўлими ҳайдовчиси, Самарқанд вилояти

Акрамов Одил Рустамович — Ғиждувон тумани тиббиёт бирлашмаси тез тиббий ёрдам бўлими фельдшери, Бухоро вилояти

Алламурадов Ғайрат — Қамashi тумани тиббиёт бирлашмасининг тез тиббий ёрдам бўлими фельдшери, Қашқадарё вилояти

Ахмедов Рафаэль Мадрахимович — Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари Бош штаби радиацион, кимёвий, биологик муҳофаза кўшинлари бўлими бошлиғининг ўринбосари

Ахмедов Хасанбой Арабович — Андижон тумани тиббиёт бирлашмаси тез тиббий ёрдам бўлими ҳайдовчиси, Андижон вилояти

Ахмедова Нилуфар Адилжоновна — Наманган вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик маркази вирусолог шифокори

Аширматов Исомитдин Юлдашович — Жиззах шаҳар тиббиёт бирлашмаси бошлиғи, Жиззах вилояти

Базарова Шаҳсанам Камилджановна — Хоразм вилояти эндохринология диспансерининг биокимё лабораторияси лаборанти

Бобоев Тўра Жўраевич — Бухоро вилояти юқумли касалликлар шифохонаси тиббий фельдшери
Долмов Тохирбек Кенжабек ўғли — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий-текшириш институти клиникаси бўлим mudири

Зантов Искандер Равилевич — Республика вирусология илмий текшириш институти лабораторияси вирусолог шифокори

Зокирова Холмидахон Абдувахитовна — Яшнобод тумани санитария-эпидемиологик осойишталик маркази эпидемиологик мониторинг ва профилактика тадбирларини ташкил этиш бўлими лаборанти, Тошкент шаҳри

Зийнешов Ринатдин Куллимуратович — Қорақалпоғистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар бошқармаси Нукус шаҳар бўлими инструктор-кутқарувчиси

Ибрагимов Нематжон Комилжонович — Тошкент тиббиёт академиясининг анестезиология ва реаниматология кафедраси mudири

Ибрагимов Туракул Хакбердиевич — Сирдарё вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси автоҳўжалиги ҳайдовчиси

Иманназарова Машқура Ёгамназаровна — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги санитария-эпидемиология назорати маркази бактериология бўлинмаси бошлиғи

Имамов Отабек Сунатович — Тошкент вилояти тери-таносил касалликлари диспансери бош шифокори
Иргашева Зебинисо Дилмуродовна — Қашқадарё вилояти юқумли касалликлар шифохонаси реанимация бўлими ҳамшираси

Иргашов Акрам Акбарович — Республика ихтисослаштирилган фтизиатрия ва пульмонология илмий-амалий тиббиёт марказининг ўпка сили диагностикаси бўлими mudири

Исламов Алишер Садриддинович — Тошкент шаҳри «Akfa medline» хусусий клиникаси етачки мутахассиси

Камалов Бекзод Нигматбекович — Тошкент вилояти Ички ишлар бош бошқармаси 22-сонли жазони ижро этиш колонияси бўлим бошлиғи

Карабоев Нурали Журакулович — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ҳарбий кимш радиацион, кимёвий, биологик муҳофаза гуруҳининг махус ишлов бериш секцияси командири

Каримов Феруз Фарҳадович — Ўрта Чирчик тумани Уртасарой карантин зонаси давлат корхонаси директори, Тошкент вилояти

Касимов Жалолиддин Садреддинович — Наманган вилояти юқумли касалликлар шифохонаси анестезиолог-реаниматолог

Кузиев Бахтиёр Рахимович — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станцияси катта шифокори

Кулжанова Малика Мирхосиловна — Республика ихтисослаштирилган акушерлик ва гинекология илмий-амалий тиббиёт марказининг чақалоқлар патологияси бўлими катта ҳамшираси

Курбанов Беғали Турдалиевич — Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Транспортда хавфсизликни таъминлаш бош бошқармаси муҳим топшириқлар бўйича инспектори

Қаҳқоров Аҳмад Азимович — Бухоро тумани ИИБ ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бўлинмаси таянч пунктлари профилактика катта инспектори, Бухоро вилояти
Мадалиев Салоҳиддин Умаралиевич — Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Фаргона вилояти бўйича бошқармасининг ҳарбий кимш гуруҳ мутахассиси
Маматақимов Тожмурот Хайитович — Шўрчи тумани юқумли касалликлар шифохонаси инфекционист шифокори, Сурхондарё вилояти

Махмудова Насиба Ишмурадовна — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станцияси бўлим бошлиғи

Мирзаалиев Миртемир Ниязович — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси электриги

Насретдинов Умид — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станцияси бош шифокори ўринбосари

Палуаниязов Муратбай Кудайбергенович — Қорақалпоғистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиғининг Махус ва тиббий ёрдам автокорхонаси ҳайдовчиси

Панкратова Наталья Александровна — М. М. Федорович номидаги клиник санаторийсининг диагностик лабораторияси катта ҳамшираси

Пардаева Дилфуза Ачиловна — Сирдарё вилояти юқумли касалликлар шифохонаси жонлантириш бўлими кичик тиббий ходими

Раджапов Жасурбек Базарбевич — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий округининг радиацион, кимёвий, биологик муҳофаз хизмати бошлиғи

Раззаков Назиржон Муталибович — Андижон вилояти Фавқулодда вазиятлар бошқармаси радиацион, кимёвий ва тиббий-биологик муҳофазани ташкил этиш бўлими катта офицери
Расулов Баҳодир Кахрамонович — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий марказининг Учтепа тумани тез тиббий ёрдам 4-бўлим бошлиғи, Тошкент шаҳри
Раҳманов Хусниддин Шарипович — Чилонзор тиббиёт коллежи директори, Тошкент шаҳри
Самиев Кахрамон Абдуқаҳхорович — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги взводининг махус ишлов бериш секцияси командир

Соҳибназаров Мударисжон Матлабжонович — Самарқанд вилояти Фавқулодда вазиятлар бошқармаси радиацион, кимёвий ва тиббий-биологик муҳофазани ташкил этиш бўлими техниги

Таджиев Ботир Мирҳасимович — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий-текшириш институти директори

Тиркашев Муроджон Мамурович — Фаргона вилояти Ички ишлар бошқармаси патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш бошқармаси бўлинма командири

Тошхожаев Хамидулло Хабибуллаевич — Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Фаргона вилояти кўриқлаш бошқармаси гуруҳ сафдор ходими

Тургунов Ихтиёр Бахтиёрвич — Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Тошкент шаҳар кўриқлаш бошқармасининг Яшнобод тумани бўйича сектор сафдор ходими

Урунбаев Руслан Махмуджонович — Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Сирдарё вилояти кўриқлаш бошқармаси гуруҳ катта мутахассиси

Усмонов Бахтиёр Шермизраевич — Андижон шаҳри бўйича Ички ишлар органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармаси жиноят қилдурув бўлими тезкор вакили

Файзуллаев Хайрулло Норкулович — Республика вирусология илмий текшириш институти клиникаси жонлантириш бўлими mudири

Халиқова Розия Джабаровна — Сурхондарё вилояти юқумли касалликлар шифохонаси реанимация бўлими ҳамшираси

Харитонов Алексей Сергеевич — 1-Марказий консулътатив-диагностик поликлиникасининг тез тиббий ёрдам бўлими mudири

Худайкулов Улугбек Пармонович — Хатирчи тумани ички ишлар бўлими ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бўлими профилактика катта инспектори, Навоий вилояти

Цай Светлана Афанасиевна — Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги санитария-эпидемиологик осойишталик агентлиги шифокори

Шеров Баҳодир Нарзикулович — Бухоро вилояти юқумли касалликлар шифохонаси реанимация бўлими бошлиғи

Ширинбаев Нарзулла Шукурбоевич — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий клиник госпитали катта отирдиратори

Эшназаров Султон Эрматович — Тиббиёт бош бошқармасининг санитария-эпидемиология назорати бошқармаси бактериология лабораторияси mudири

«Соғлом турмуш» медали билан

Ахмедова Шахноза Хайруллаевна — Республика вирусология илмий текшириш институти шифокор-лаборанти

Бобоханова Дилдора Исмоилжоновна — Асака тумани санитария-эпидемиология осойишталик марказининг бактериология лабораторияси лаборанти, Андижон вилояти

Гулямова Моҳира Равшановна — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси ҳамшираси

Жамолов Мехриддин Мўйиндович — Бухоро вилояти кўп тармоқли тиббиёт марказининг реанимация бўлими анестезиолог-реаниматолог

Жўраев Бахтиёр Чориевич — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Сурхондарё филиали тез тиббий ёрдам бўлими фельдшери

Ибрагимов Ғофиржон Зокирович — Андижон вилояти юқумли касалликлар шифохонаси инфекционист шифокори

Ибрагимова Турсунной Ваҳобовна — Ўзёвон тумани тиббиёт бирлашмаси юқумли касалликлар бўлими ҳамшираси, Фаргона вилояти

Икромова Ёқут Салоҳитдиновна — Наманган вилояти юқумли касалликлар шифохонаси кичик тиббиёт ходими

Имомназарова Джамиля Турсунбаевна — Ангрен шаҳар тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар бўлими кичик тиббий ходими, Тошкент вилояти

Исмоилов Умед Юсупович — Республика вирусология илмий текшириш институти амбулатор поликлиника, диагностика — Гепатология маркази инфеционист шифокори

Исмоилов Шўхрат Мирзоровшанович — Китоб тумани тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар шифохонаси инфекционист шифокори, Қашқадарё вилояти

Итолмасова Гулжоҳон Муродиллаевна — Қашқадарё вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг реанимация бўлими кичик тиббий ходими

Курбанова Бернара Гафуровна — Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт марказининг рентгенология бўлими шифокори

Кутибоева Гулфия Менлибаевна — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Қорақалпоғистон филиалининг реанимация бўлими шифокори

Лукмонова Гулчирой Киличевна — Самарқанд вилояти юқумли касалликлар клиник шифохонаси реаниматолог

Мадаминов Алишер Хақимбоевич — Қорақалпоғистон Республикаси болалар юқумли касалликлар шифохонаси шифокори

Мамаюсупова Мамлакат Арзикуловна — Жиззах вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик маркази вирусология лабораторияси кичик тиббий ходими

Мамутова Абадан Искендеровна — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Қорақалпоғистон филиали тез тиббий ёрдам бўлими шифокори

Маткаримов Маткарим Рўзимбаевич — Тошкент шаҳар 2-болалар жарроҳлик клиник шифохонаси реанимация ва анестезиология бўлими реаниматолог-анестезиолог

Матназарова Муҳаббат Каримовна — Янгиарик тумани тиббиёт бирлашмасининг юқумли касалликлар бўлими ҳамшираси, Хоразм вилояти

Мирзаева Дилшода Закиржоновна — Жалақудук тумани санитария-эпидемиологик осойишталик маркази дезинструктори, Андижон вилояти

Мирзакулова Холида Хидирназаровна — Сирдарё вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг вирусология лабораторияси шифокор вирусологи

Мустақимова Моҳира Раҳматбековна — Эпидемиология, микробиология ва юқумли касалликлар илмий текшириш институти клиникаси кичик тиббий ходими

Назарова Раъно Рашидовна — Қарши шаҳар кўп тармоқли марказий поликлиникаси юқумли касалликлар шифокори, Қашқадарё вилояти

Нарзиева Сарат Истамовна — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Навоий филиалининг шoshiлинч хирургия бўлими кичик тиббий ходими

Патуллаева Муқаддас Тулановна — Бектемир тумани санитария-эпидемиологик осойишталик марказининг бактериология лабораторияси лаборанти, Тошкент шаҳри

Раимжоновна Гулнора — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станцияси катта ҳамшираси

Сайдуллаева Дилафруз Сирожидиновна — Республика шoshiлинч тиббий ёрдам илмий маркази Тошкент вилояти филиали бош ҳамшираси

Сапарова Муҳаббат Ердашевна — Тошкент вилояти ОИТСга қарши кураш маркази эпидемиолог шифокори

Солихонова Моҳира Ғофуржоновна — Фаргона вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг вирусли гепатитлар бўлими кичик тиббий ходими

Тошболтаева Бозоргул Юсуповна — Сурхондарё вилояти юқумли касалликлар шифохонасининг биокимё лабораторияси бўлими бошлиғи

Тураджанова Хулқар Адилджановна — Наманган вилояти санитария-эпидемиологик осойишталик маркази лаборанти

Умарова Малоҳат Джўраевна — Қибрай туманидаги 24-қишлоқ оилавий поликлиникаси ҳамшираси, Тошкент вилояти

Хакимова Умида Рихсибаевна — Тошкент шаҳар тез тиббий ёрдам станцияси 1-бўлими ҳамшираси

Хамраева Марина Николаевна — Сергели тумани тиббиёт бирлашмаси рентгенолог шифокори, Тошкент шаҳри

Холиков Каюм Собирович — Самарқанд вилояти юқумли касалликлар шифохонаси инфекционист-реаниматолог

Холмуратов Эркинжон Суяндикович</

«Хукумат соати» ҚУРИЛИШ НОРМАЛАРИ БУГУНГИ КҮН МЕЪЁРЛАРИГА МОСМИ?

ХАЛҚ ВАКИЛЛАРИ САВОЛЛАРИГА ҚУРИЛИШ ВАЗИРИ ЖАВОБ БЕРДИ.

Депутатларнинг хуудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа аҳоли юзасидан олиб борган ўрганишлари ҳамда фуқаролардан тушайтган муурожаатлардан келиб чиқиб, сиёсий партияларнинг қуйи палатадаги фракциялари тақлифларига қўра, «Хукумат соати» та киритилган саволларга вазирилар, давлат қўмиталари раҳбарлари жавоб бериши аьна тусини олмақда.

22 июль куни Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ҲДЛДф фракцияси ташаббуси билан видеоконференцалоқда шаклида ўтказилган навбатдаги «Хукумат соати»да «Амалдаги қурилиш нормаларини қайта кўриб чиққан ҳолда лойиҳа ҳужжатларини ишлаб чиқиш, объекларини лойиҳалаш, қуриш, экспертизадан ўтказиш бўйича халқро стандартлар ва илгор амалиётни жорий этиш борасида амалга ошириллаётган ишлар тўғрисида»ги масала юзасидан халқ вакиллари саволларига Ўзбекистон Республикаси қурилиш вазири Б. Зокиров жавоб берди.

Таъкидланганидек, бугунги кунда мамлакатимизда улкан қурилиш майдонига айланган. Ижтимоий-иқтисодий объектлар қаторида аҳолини ўй-жой билан таъминлаш мақсадида қўллаб турархोजлар барпо этилмоқда. Бу жараёнда, албатта, биноларнинг лойиҳалаш, уларнинг хавфсизлиги масалалари ҳар қачонгидан ҳам долзарб бўлиб турибди.

Бугун мамлакатимизда қурилиш соҳасига доир 337 та қурилиш меъёри амал қилиб келмоқда. Ушбу меъёрлар ҳар беш йилда бир марта қайта кўриб чиқилиши ва тақомиллаштирилиши лозим. Бунинг учун йилга 60—70 та қурилиш меъёрларини қайта кўриб чиқиш талаб этилади. Аммо кўнгил 20 йил бўйича олиб борилган таққиллар маъмур вазирлигини қўришиш талаб этилади. Аммо кўнгил 20 йил бўйича олиб борилган таққиллар маъмур вазирлигини қўришиш талаб этилади.

Хорижий инвестициялар ишторикдаги замонавий қурилиш лойиҳаларининг амалга оширилиши билан бинолар қурилиши билан боғлиқ юзага келган муаммолар миллий нормаларни қайта кўриб чиқиш ва тақомиллаштиришга эҳтиёж борлигини кўрсатди.

Маъмур масалага давлат даражасида эътибор қаратилиб, 2020 йил 13 март куни Президентимизнинг «Ўзбекистон Республикасининг қурилиш соҳасида ислохотларни чуқурлаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармони қабул қилингани қурилиш соҳасида ислохотларни янада чуқурлаштириш билан бир қаторда, шахарозолик фаолияти йўналишини техник жиҳатдан тартибга солишга доир миллий норматив ҳужжатларни қайта кўриб чиқиш, тизимда бюрократик тўсиқларни камайтириш, инновацион соғлар, ишланмалар ва илгор ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этиш, шунингдек, қурилишнинг барча босқичида шаффоқлиқни таъминлашга хизмат қилмоқда. «Хукумат соати»да бу бора-

да эришилаётган натижалар билан бир қаторда, соҳадаги айрим камчиликлар, маъмур муаммо ва ечилиши лозим бўлган масалаларга ҳам алоҳида эътибор қаратилади. Хусусан, депутатлар қурилиш соҳасида кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини ошириш, тармоқга етук профессионал кадрларни жалб этиш борасидаги ишлар аҳоли билан қизиқдиғар. Шунингдек, халқ вакиллари бюрортема, лойиҳачи, пудратчи ташкилотларнинг қурилиш сифати ва жараёнини назорат қилувчи идоралар фаолиятини тақомиллаштириш, қурилиш соҳасида рухсат бериш тартиб-таомиллари шон соддаластириш билан боғлиқ муаммолар қатарла юзасидан бир қатор саволлар билан муурожаат қилилди.

Қурилиш вазири ушбу саволларга жавоб берад экан, бугунги кунда қурилиш соҳасининг ақсарият мутахассислари ҳар беш йилда бир марта қайта кўриб чиқилиши ва тақомиллаштирилиши талаб этилади. Аммо кўнгил 20 йил бўйича олиб борилган таққиллар маъмур вазирлигини қўришиш талаб этилади. Аммо кўнгил 20 йил бўйича олиб борилган таққиллар маъмур вазирлигини қўришиш талаб этилади.

Депутатлар томонидан қўтарилган масалаларни бартараф этиш юзасидан Қурилиш вазириликнинг аниқ ёндашуви ҳамда истиқболдаги режалари муфассал раён этилди.

Жонли баҳс-мунозара ва савол-жавоблардан сўнг депутатлар томонидан тадбирда қўтарилган масалалар бўйича вазирик фаолиятини бугунги кун мезонларидан келиб чиққан ҳолда янада тақомиллаштиришга, мамлакатнинг қурилиш соҳасидаги салониятини оширишга қаратилган қатор фикр-мулоҳаза ҳамда амалий тақлифлар билдирилди.

«Халқ сўзи».

ДАВР ТАЛАБИ, АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИ, ХАЛҚ МАНФААТИ

ҚОНУН ЛОЙИХАЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШДА ИНОВАТГА ОЛИНМОҚДА

Инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, уларни ижтимоий-моддий қўллаб-қувватлаш, сиҳат-саломатлигини муостаҳкамлаш, бандликни кафолатлаш орқали оилалар фаровонлигини яхшилаш ҳозирги пандемия шароитида янада долзарб саналади. Депутатлар қонун ижодкорлиги жараёнида ушбу масалаларнинг ҳуқуқий асосини пишиқ-пuxта тақомиллаштиришга жиддий эътибор қаратишяпти. Халқ вакиллариининг хуудларда олиб борган ўрганишлари натижалари, одамлар билан мулоқотларидан келиб чиққан хулосалар, тақлифлар бунда инноватга олиналаётгани янада ахамиятли.

Кўни кеча Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги видеоконференцалоқда шаклида ўтказилган мажлисида бир қатор қонун лойиҳалари ана шу нуқтаи назардан атрафлича кўриб чиқилди.

ритилаётган ўзгаришлар иш қидираётган шахслар ва уларнинг тақдир ҳақидаги маълумотларнинг реаллашишига, айданиб қолишларнинг камайишига хизмат қилади.

Айрим даъволар давлат божидан озод қилинади

Яна бир муҳим ҳужжат — «Хотин-қизларни таъзим ва эъзрувонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги ҳамда «Хотин-қизлар ва эркеклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунлари қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг иккинчи ўқидаги муҳокамада унда бир қатор янгиликлар кўзда тутилгани қайд этилди.

Хусусан, Жиноят кодексининг амалдаги таҳририда фақат ёш болани парварши қилаётган аёлнинг ҳуқуқларини бузганлиги учун жаобгарлик белгиланган. Маъмур қонун лойиҳасида эса ёш болани парварши қилаётган шахсининг, яъни аёл ёки эркекнинг меҳнат ҳуқуқларини бузганлиги учун жаобгарлигини белгилаш назарда тутилмоқда. Шунингдек, Маъмурий жаобгарлик тўғрисидаги кодексни таъзим ва эъзрувонлик содир этган ёки содир этишга мойил бўлган шахс томонидан ҳимоя ордери талабларини баҳармаганлик учун жаобгарлик ҳақидаги янги модда билан тўлдирилиш тақлиф этиляпти.

Депутатларнинг таъкидлашича, лойиҳага киритилаётган нормалар билан таъзим ва эъзрувонликдан жабрланган хотин-қизларнинг — етказилган моддий зарарининг ўрнини қоплаш ҳамда маънавий зиёнини компенсация қилиш юзасидан давловлари давлат божидан озод қилинади. Икки ишлар органлари томонидан хотин-қизларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимояси куचाйтирилди, содир этилган ҳуқуқбузарликларга нисбатан ҳуқуқий таъсир чораларини қўллаш тизими яратилди. Хотин-қизларга нисбатан таъзим қўйилган ҳамда эъзрувонлик содир этган шахсининг тақоран қайриқонуний хатти-ҳаракатларига йўл қўймаसлик чоралари қўрилади. Шунингдек, қонун лойиҳаси билан хотин-қизлар ва эркекларга тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар яратилди.

Муҳокамалардан сўнг қонун лойиҳаси иккинчи ўқида қабул қилинди. Зёиёда АШУРОВА («Халқ сўзи»).

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси

Масъул қўмитага қайтарилган ҳужжат — яна муҳокама

Парламент қуйи палатасининг аввалроқ — 2020 йил 3 июнда бўлиб ўтган мажлисида депутатлар «Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг айрим нормаларига аниқлик киритиш, бахсли нормаларни маромига етказиш мақсадида уни масъул қўмитага қайтарган эди. Ўтган вақт давомида ишчи гуруҳ аъзолари мутасадди вазирик вакиллари, мутахассислар ишторикда мажлисда билдирилган тақлиф ва тавсиялар асосида қонун лойиҳасини маромига етказиб, иккинчи ўқишга тайёрлади.

Таъкидланганидек, ҳозир амалда бўлиб турган қонунда ногиронлиги бўлган шахсларнинг тенглигини таъминлаш ҳамда камситилишига йўл қўймамаслик, ҳаракат эркинлиги ва фуқаролик ҳуқуқи, яратилган шароитларнинг қўлайлиги, ўй-жойга бўлган ҳуқуқ каби бир қатор масалалар тўлиқ қамраб олинмаган.

Янги таҳрирдаги қонун лойиҳасида ана шу масалаларни қамраб олиш баробарлиги, ногиронлиги бўлган шахслар учун қўлай жиқоний муҳит — бинолар, транспорт, ахборот ҳамда алоқалардан фойдаланиш имкониятини яратиш, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахслар учун ижтимоий, иқтисодий, маданий муҳит, соғлиқни сақлаш ва таълим жиҳатларининг ҳар ҳил турларидан фойдаланиш учун имкониятлар яратишни кўзда тутувчи нормалар ақс этипти.

Шунингдек, лойиҳа билан шахсини ногиронлиги бўлган шахс, деб топиш тиббий-иқтимоий эксперт комиссияси томонидан, ўш сақизи ёшгача бўлган болаларни ногиронлиги бўлган шахс, деб топиш эса педиатрия тиббий-иқтимоий эксперт комиссиялари томонидан амалга оширилади. Шу муносабат билан республика ҳуудларда педиатрия тиббий-иқтимоий

Эксперт комиссиялари фаолияти йўлга қўйлади

Депутатлар таъкидлашича, маъмур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши ногиронлиги бўлган шахсларнинг иқтимоий ҳимоясини қуяйтириш, уларнинг жамият ҳаётида фаол ишторик этишига хизмат қилади.

Қайси ҳолатларда иш ҳақи тўланади?

Мамлакатимизда аҳолига нарколоик ёрдам хизмати кўрсатиш кенг йўлга қўйилган бўлса-да, соҳа фаолиятини тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар змон талабига жавоб бермайдди. Хусусан, бугунги кунда нарколоик ёрдам хизмати 1992 йилдаги «Сурункали алкоғолизм, гиёҳвандлик ёки заҳарвандликка мубтало бўлган ёмюрларни мажбурий даволаш тўғрисида»ги ҳамда 1999 йилдаги «Гиёҳвандлик воститалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги қонунлар билан тартибга солиб келинмоқда.

Маъмур ҳужжатларда нарколоик касалликлар профилактикаси, беморларнинг ҳуқуқ ҳамда мажбуриятлари, уларни иш билан таъминлаш, мажбурий даволашга йўллаш тартиби, даволашнинг қанча муддат давом этиши ва ўз хоҳишига қўра даволанишнинг тартибга солувчи нормалар маъмур вазирлиги соҳа ишларини самарали ташкил этишга тўсиқчилик қилаёттир.

Депутатлар томонидан иккинчи ўқишда кўриб чиқилган — «Нарколоик касалликлар профилактикаси ва уларни даволаш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси юқоридаги камчиликларнинг олдини олишга қаратилган. Қайд этилганидек, нарколоик касалликларга қалинган шахсларга нарколоик ёрдам кўрсатиш масалалари, уларнинг ҳуқуқлари ҳамда мажбуриятлари, профилактика ва диспансер кузатуви, бундай шахсларнинг даволашига розилигини олиш, шу билан

Бирга, уларнинг розилигини олмасдан даволаш мумкин бўлган ҳолатлар, нарколоик касалликларга қалинган шахслар тўғрисида маълумотлар тақдим этишига оид нормалар қонун лойиҳасида ўз аксини топмоқда.

Халқ вакиллариининг қайд этилишича, лойиҳа билан мажбурий даволанаётган шахсларга нисбатан меҳнат «терапияси»ни қўллаш тартиби белгиланмоқда. Яъни мажбурий даволанаётган ва меҳнат «терапияси» тартибида меҳнат фаолиятига жалб қилинган шахсларга қорхоналар томонидан амалдаги нормалар, нархлар, меҳнатга ҳақ тўлаш шартларидан келиб чиққан ҳолда иш ҳақи ҳисобланади.

Ушбу қонун лойиҳасининг қабул қилиниши аҳолига нарколоик хизмат кўрсатишнинг норматив-ҳуқуқий базасини тақомиллаштириш, соҳада манлоқатдор вазирик ва идоралар ҳамкорлигини таъминлаш ҳамда беморларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, иқтимоий ҳимоясини муостаҳкамлаш имконини яратди.

Қизгин баҳс-мунозаралардан сўнг қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда қабул қилинди.

Меҳнат ва бандлик муносабатлари вазириликга текшириш ваколати берилмоқда

Меҳнат бозоридан жой топиш, аҳолини муносив иш ўринлари билан таъминлашга хусусий бандлик агентликларнинг ролли катта. Амалдаги қонун-ҳужжатларимизда хусусий бандлик агентликларининг иш қидираётган шахслар олдидаги мажбуриятлари тўлиқ муостаҳкамлаб қўйилмагани ёки қатий тартиблар белгиланмагани амалиётда бир қатор муаммоларни вазириятларни келтириб чиқаряпти.

Мажлисида халқ вакиллари соҳани ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишга қаратилган — «Хусусий бандлик агент-

ликлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда атрафлича муҳокама қилишди.

Таъкидланганидек, амалдаги қонунда хусусий бандлик агентликлари томонидан фуқароларга ишга жойлаштириш соҳасида кўрсатилган ахборот ва маслохат хизматлари учун тўланадиган ҳақ миқдорининг аниқ чегараси белгиланмаганлиги улар томонидан ушбу турдаги хизматларни кўрсатиш бўйича турли миқдордаги суммаларнинг белгиланишига сабаб бўлмоқда. Шунингдек, хусусий бандлик агентликлари томонидан хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларни рўйхатга олиш ва уларнинг баҳарилишини назорат қилиш ҳамда мониторингини амалга оширишнинг шаффоқ механизми маъмур эмас. Маъмур оимиллар уларнинг фаолияти тўғрисида аниқ ҳамда ҳаққоний маълумотлар олиш ва таҳлил қилишга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Депутатларнинг қайд этилишича, қонун лойиҳасида хусусий бандлик агентликлари томонидан кўрсатиладиган ахборот ҳамда маслохат хизматлари учун олинадиган ҳақ миқдори аниқ қилиб белгиланмоқда. Фаолиятининг шаффоқлигини таъминлаш мақсадида хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномаларни реал вақт режимида бандлик ва меҳнат муносабатлари вазириликнинг «labor-migration» дастурий мажмуасида рўйхатдан ўтказиш лозимлиги кўрсатиб ўтилмоқда.

Эътиборлиси, мамлакатимизда ташқирдаги иш қидираётган шахслар зарур пайтда ваколатли органлар билан боғланишга доир ахборот-маълумотлар алмашиш тизимини йўлга қўйиш масаласи ҳам қонун лойиҳасида ўз аксини топляпти. Лойиҳада Меҳнат ва бандлик муносабатлари вазириликга хусусий бандлик агентликлари фаолиятини уларнинг молия-ҳужалик фаолиятига аралашмаган ҳолда текшириш ваколати берилмоқда.

Халқ вакиллариининг фикрича, ки-

Маҳаллий Кенгашларда

СУД РАИСЛАРИНИНГ ҲИСОБОТИ

Шу йилнинг 20-21 июль кунлари халқ депутатлари Андишон вилояти ҳамда шахар туманлар Кенгашларининг навбатдаги сессиялари бўлиб ўтди. Уларда бир қатор долзарб масалалар муҳокама қилиниб, жиноят, фуқаролик, маъмурий ҳамда иқтисодий суд раисларининг 2020 йил биринчи ярим йилликдаги фаолияти ҳақидаги ахборотлари эшитилди.

лектор йиғилишида суд органлари тизимида одил судловни таъминлаш борасидаги ишларнинг аҳоли, муаммолар ва истиқболдаги вазириятларга тўқталиб ўтилган эди. Шу билан бирга, Олий Мажлис Сенати Кенгашининг «Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлари томонидан судлар фаолиятига оид ахборотини эшитиш амалиёти самардорлигини ошириш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Ҳозирги пайтда суд раислари ахборотини эшитиш ичилик йўлга қўйилмоқда.

Суд раислари ахборотларида берилган маълумотлардан келиб чиқиб, сессияларда ўртага ташланган муаммоларни ҳал этиш ва келгусида бундай ҳолатларнинг олдини олиш юзасидан мутасадди ташкилот ҳамда идораларга кўрсатмалар берилди.

Шунингдек, ҳар бир судья томонидан одил судловни амалга ошириш жараёни, халқ билан мулоқот натижалари ва судлар фаолиятига доир бошқа масалалар тўғрисида оммавий ахборот воситаларида мунтазам чиқишларни ташкил қилишни янада жалдаллаштириш зарурилиги қайд этиб ўтилди.

Имконият

СЕНАТОР ҚЎМАГИДА ГИЛАМЧИЛИК ЦЕХИ ИШ БОШЛАДИ

Маълумки, Хивада азалдан миллий хунармандчилик кенг ривожланган. Айниқса, бу қадимий юрт гиламчилик маҳсулотлари билан ҳам дунёга машҳур. Бу гиламлар қўлда, асосан, тоза экологик хом ашёдан тўқилганлиги боис инсон соғлиғига фойдалидир.

Лектин замонар ўзгариши ва глобаллашув жараёнида опасингиларимиз бу аьаналарни йўқотгазган эди. Сўнгги йилларда соҳани кенг йўлга қўйишга миллий кадриятларимизнинг бир бўлгани сифатида қаралаётгани хотин-қизлар бандлигини таъминлаш ҳамда уни қайта тиклашга қўлай муҳит яратди.

Шу йил 26 июнда қабул қилинган «Республикада қўлда тўқилган гиламчилик соҳасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Президент қарори аьанавий хунармандчиликни янада ривожлантиришда дастуриламал бўлмоқда.

Бу ҳужжатга мувофиқ, 2020 йил 15 июдан бошлаб «Ўзбекипаксанот» уюшмаси таркибидagi қўлда гилам ва ипак мато тўқиш билан шуғулланувчиларга гилам ҳамда ипак мато тўқиш дастохини харид қилиш учун харажатларга — ҳар бир дастох учун базавий хисоблаш миқдорининг 10 баравари миқдориди субсидиялар ажратилиши кўзда тутилган. Бу йўналишдаги лойиҳалар ташаббуслорларига бир вақтининг ўзида компенсация билан биргаликда кафилик ҳам берилиши белгиланган.

Шу ўринда айтиш жоиз, хунармандчилик ажратилаётган субсидия маблағлари соҳани янада ривожлантириш орқали оилаларни камбағалликдан чиқаришга туртки бераётгани билан ҳам қўпчиликда катта қизиқиш уйғотди. Жумладан, бундан уш йил муқаддам гилам тўқиш хунарини ўрганган хотин-қизларнинг дастох ва хом ашё олишида маблағи етарли бўлма-

«Халқ сўзи».

ОГОҶ ВА БИРДАМ БЎЛСАК, КЎРИНМАС «ЁВ» ДАФ БЎЛАДИ

Аёнки, бугун инсоният жиддий синов билан юзлашган. Айни кунда Ер юзининг деярли барча мамлакатларида коронавирус аталмиш кўринмас «душман» одамлар ҳаётига чанг солмоқда. Дунёнинг энг тараққий этган шахарлари, йирик мегаполислар, туризм марказига айланган қўна кентлар одамларсиз ҳувиллаб қолди. Ҳатто бугун наманан деган давлатлар, иқтисодиёти бақувват мамлакатлар ҳам бу синов қаршисида айтарли ҳеч нима қила олмаяпти.

Долзарб мавзу

Хавфни тўғри баҳолай олмаямиз

Рақамларга муурожаат қилсак. Айни пайтга келиб, Ер юзида 15 миллион 300 мингдан зиёд одамлар ушбу хасталикга қалинган, 625 мингдан ошмиқ беморлар эса вафот этган. Энғ ёмони, яна қанчадан-қанча инсонлар дунёдаги қалтис эпидемик вазият туфайли ушбу хасталик билан юзлашмиш хавфи остида қолмоқда.

Афсуски, бу кўринмас офат юртимизга ҳам четлаб ўтмади. Энғ ёмони, юртимиздаги эпидемик ҳолат қундан-қун оғирлашиб бормоқда. Айниқса, сўнгги кунларда юртимиз бўйлаб касаллик тарқалишининг янада авж олгани, беморлар сонини 18 868 га етгани, жумладан, Тошкент шахри ва вилоятдаги эпидемик вазият тобора хавотирли тус олиб, ўлимлар сонини ортаётгани анчайин ташвишли ҳолдир.

Аслида коронавирус балоси юртимизга кириб келган қил кўнлардан бошлаб Президентимиз бошчилиғида мамлакатимизда бу касалликка қарши курашиш, кенг тарқалишининг олдини олиш мақсадида барча зарур чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Юрбошимиз эпидемиолоик ҳолатни жиддий назоратга олиб, деярли ҳар бир йиғилишда бу масалага алоҳида тўқталмади.

Жумладан, шу йил 15 июль куни Тошкент шахри ва Тошкент вилоятида пандемия билан боғлиқ вазиат муҳо-

Таъкидланганидек, Ҳаракатлар стратегиясида суд ҳокимииятининг том маънода муостақиллигини таъминлаш, суд тизимини демократлаштириш ва тақомиллаштириш, қонунийликни муостаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликларини ишонч-

ли ҳимоя қилиш кафолатларини қунайтириш тизимдаги ислохотларнинг энг асосий йўналишлари этиб белгиланган бўлиб, айни чоғда бу борада кенг қўламли ишлар олиб борилмоқда.

Давлатимиз раҳбари раислиқда ўтказилган видеосе-

зиммасидаги масъулиятни қанчалик ҳис этилмоқда?!

Афсуски, сўнгги кунларда мамлакатимиздаги эпидемик вазиат янада оғирлашиб бораётгани бу саволларга қайсидир маънода жавоб бўлаётгандек.

Тан олиб айтиш лозимки, бугун юртимизда COVID-19 хасталиги туфайли ўрнатилган тартиб-қоидаларга ҳамма ҳам бирдек риоя қилмаяпти. Ақсарият фуқароларимиз ҳар қанча оғохлантириш ва тушунтириш ишларига қарамай, коронавирус балосининг ҳақиқий қўламини, унинг аянчли оқибатларини чуқур ҳис этаётгани аён.

Базиллар эса қарантин қоидаларига бепанасдан муносабатда бўлмоқда. Бундай одамлар назаридида хасталик уларга мутлақо бегона, ўзи ҳамда қўнларни эса коронавирус балосидан бутунлай ҳимоялангандек гўё. Бироқ қўрқомдамизики, айни шундай фикрда бўлган ва коронавирус хавфини чуқур англаб етмаган қанчадан-қанча инсонлар ишфохоналарда ушбу касалликни енгиш учун курашмоқда, яна қанча беморлар эса хасталик қаршисида охиш қолиб, дунёдан кўз юмаёттир.

Шу боис бугун қўлга келган бу бағлага қарши мустаҳкам тура олиш, унинг оқибатларидан ҳимояланмиш учун ҳар биримиз, аввало, ўзимизни ислоқ қилишимиз лозим. Бунинг учун коронавирус хавф-хатарини тўғри баҳолаб, ҳаёт тарзимизни буткул ўзгариштиримиз, энг асосийси, ИНСОН деган оқсак номига муносив бўлмоғимиз зарур.

Эзгу қадриятларимиз унутуллаёзди

Биламизки, ҳар бир оқсакликнинг олдини олиш учун инсон, энг аввало, тозаликка, шахсий гигиена қоидаларига риоя қилиши, ўзи ашайдиган ўй ва хондон, маҳалла-қўй озодлигини сақлаши лозим. Эътиборлиси, бу эзгу аьнана

Ҳар биримиздан фидойилик талаб қилинади

Маълумки, бугунги қарантин шароитида аҳолининг ижтимоий ҳимоя-

Соқиджон ТЎРДИЕВ, Ўзбекистон Республикаси маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазири ўринбосари, сенатор.

БИЛИМГА АСОСЛАНГАН ЖАМИЯТНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА ЎЗБЕКИСТОН ТАШЛАЁТГАН ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

Ўзбекистонда кейинги йилларда сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, маданий-гуманитар соҳаларда рўй бераётган шиддатли ўзгаришлар олий таълимнинг бугунги янгича мазмун-моҳияти, характери ва йўналишларида ҳам ўзифодасини топаяпти.

Бинобарин, Президентимиз Шавкат Мирзиёев таълим соҳасини ривожлантириш, жамиятнинг замонавий интеллектуал қиёфасини шакллантириш ҳаёт-маёмот масаласи эканлигини мудом таъкидлаб келаётди. Зотан, халқнинг тақдири, миллатнинг келажаги, юртининг эртаси айнан илм-фан ва юксаклик ўртасида қурилайётган "кўприк"лар нақадар мустаҳкам эканлиги билан чамбарчас боғлиқ.

Давлат раҳбари академиклар, олимлар, профессор-ўқитувчилар билан ҳар бир учрашувида, халқ билан мулоқотида, парламентга Мурожаатномаларида, йилларни номлашда, шу буйича қабул қилинган фармонлар, қарорлар, стратегиялар, концепциялар, дастурлар, "Йўл хариталари" замирида билим мамлакатнинг асосий қуролига айланади керак деган гоани илгари суриб келмоқда. Чунки илм тараққиёт "локомативнинг двигатели", яъни ҳаракатлантирувчи кучдир.

«Агар халқининг асрлар давомида боқмоқчи бўлсанг...»

Хитой давлатчилиги асосчиларидан бири, танкичи мутафаккири ва файласуф Конфуций 25 аср олдин айтган қуйидаги ҳикमत бугун ҳам ўз долзарблигини асло йўқотган эмас, аксинча, унинг қадири тобора ошаётган бўлса: "Агар сен халқининг бир йил боқмоқчи бўлсанг, бугундай эк, агар асрлар давомида боқмоқчи бўлсанг, билим, илм эк".

Бугун Ўзбекистонда таълим соҳасида олиб борилаётган туб ислохотлар вақтинчалик ва косметик эффекtlарга эмас, мана шундай билим "экиш"га қаратилган, десак, асло муволаға бўлмайдими.

Сунги уч йилда мамлакатимизда 43 та янги олий таълим муассасаси, жумладан, 28 та маҳаллий ва 15 та хорижий олий таълим муассасасининг филиаллари фаолият йўлга қўйилди, олий ўқув даргоҳлари сони 121 га етган бўлса, хорижий йилда битта институт университетига, 2 та филиал институтга, битта олий мактаб академияга айлантирилди.

Давлат-хусусий шериклик асосида Кўкон университетини, "Tashkent International University" халқаро университети, Британия менежмент университети, ТЕАМ университети, АҚВА университети каби новдават олий таълим муассасалари ташкил этилди.

Республика олий ўқув юртлиарида 22 та хорижий давлат (АҚШ, Германия, Россия, Беларусь, Нидерландия, Исроил, Италия, Финляндия, Франция, Чехия, Хитой, Ҳиндистон, Корея Республикаси ва ҳокзо)нинг етакчи олий таълим муассасалари билан ҳамкорликда қўша таълим дастурлари доррасида 83 та таълим йўналиши ҳамда 64 та мутахассислик буйича кадрлар тайёрлаш йўлга қўйилди.

Олий таълим муассасаларида сифат ва самарадорлигини янада ошириш мақсадида кейинги уч йилда 2909 нафар хорижлик мутахассис ўқув жараёнига жалб қилинган бўлиб, уларнинг 651 нафари Европа, 164 нафари Америка, 785 нафари Осиё, 1309 нафари МДҲ мамлакатлари профессор-ўқитувчилари ҳамда соҳа мутахассислари ҳисобланади.

Битирувчиларга академик даражадан ташқари тегишли таълим йўналиши (мутахассислик) буйича квалификация бериш амалиёти йўлга қўйилди.

Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари буйича ўқув режа ҳамда фан дастурларини тасдиқлаш ваколати Олий ва ўрта махус таълим вазирлигининг таянч олий таълим муассасаларига ўтказилди, яъни олий ўқув юртлиарига академик мустақиллик берилди.

2019/2020 ўқув йилида республика олий таълим муассасаларида жами 28 минг 486 профессор-ўқитувчи асосий штатда фаолият олиб борди, жумладан, фан докторлари (DSc) 2 минг 241 нафар, фан номзодлари (PhD) 8 минг 344 нафарга етди. Илмий даража олиш ҳақидаги талабдорлик ушбу республика буйича ўртача 37,15 фоизни ташкил қилди, уларнинг улуши охириги уч йилда 6 фоиз ортди.

Иқтисодиёт тармоқлари учун кадрлар тайёрлаш соҳасини янада кенгайтириш мақсадида 117 та янги таълим йўналиши ҳамда 133 та янги мутахассислик буйича кадрлар тайёрлаш йўлга қўйилди, сиртки ва кечки таълим шакллари хорижий этидди.

2020 йилда қабул параметрлари 2017 йилдагига нисбатан 90,9 фоиз ошди, жумладан, ишлаб чиқариш-техник соҳасида 73, соғлиқни сақлаш соҳасида 77, педагогика соҳасида 89, қишлоқ ва сув ҳўжалиги соҳасида 52 фоиз оширилди. Натijaда ёшларни олий таълим билан қамраб олиш даражаси 2017 йилдаги 9 фоиздан 25 фоизга етказилди.

ОТМга талабаларни қабул қилишда шаффоф, очиқ тизим жорий этилди. 2019/2020 ўқув йилида олий таълим даргоҳларида 146 минг 518 талаба ўқшга қабул қилинган ва улар сони 465 миңдан ошди. 2020/2021 ўқув йилида 150 миңдан зиёд талабалар қабули режалаштирилган.

Магистратурада қабул қўришчилари табиий ва муҳандис-техник, шунингдек, математика соҳалари мутахассисликларини таълим давлат гранти асосида белгиланган ҳамда қабул параметрлари 2 баробардан оширилди.

Этиборлиси, бу борадаги миқёс фақат тўлов-шартнома ҳисобида эмас, балки давлат грантларини ҳам мутахассис равишида (айниқса, қизларимиз учун) қўпайтириш эвазига ошириб бориляпти.

Олий таълим стандартлари хорижий таъриба асосида такомиллаштирилмоқда. Янги ўқув йилида 33 та олий таълим муассасасининг ўқув жараёнига кредит-модуль тизимига ўтказилди.

Ўз навбатида, олий ўқув юртлиарига бошқича-бошқич молиявий мустақиллик берилмоқда. Хораз уларнинг сони ўрта. Айни чоғда танлов асосида танлаб олинган бешта олий ўқув юрти хориждаги нуфузли мукобилари билан трансформация қилиниш афрасида турибди...

Бугун ва эрта учун зарур концепция

Албатта, бу борадаги тенденциялар ўз-ўзидан давом этиб кетмайди. Зотан, узок йиллар олий таълим ҳам худди энди қаддини тутаятган нихолга қўрилатилидиган парваршига муҳтож бўлиб қолган. Уни қоралаш, таълим-билишчилик, уруғ-аймоқчилик "зарпечаклари"дан тозалаш керак эди.

Давлатимиз раҳбарининг 2019 йил 8 октябрдаги Фармони билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси айнан шу жиҳатдан бош дастуриаламал ҳисобланади. Чунки мазкур ҳужжат юртимизда олий таълимни тизимли ислох қилишнинг устувор йўналишларини белгилаш, замонавий билим ва юксак маънавий-ахлоқий фазилатларга эга, мустақил фикрлайдиган юқори малакали кадрлар тайёрлаш жараёнини сифат жиҳатидан янги бошқича қўриши, олий таълимни модернизация қилиш, илгор таълим технологиялари асосланган ҳолда иқтимоий соҳа ҳамда иқтисодиёт тармоқларини ривожлантириш мақсадида қабул қилинди.

Универсаллашув ва халқаро интеграция, онлайн таълим платформаларини кенгайтириш юқорида айтиб ўтилган устувор йўналишларга эришишнинг асосий трендларидан саналади.

Бунга яна аниқлашадиган ноанъанавийлик, маргиналликдан креативлик сари интилиш, консерватизмдан қўра либерал бўлиш афзал билиш, ҳар қандай салбий стереотипларни парчалаган ҳолда очиқлик сари дадил қадам ташлаш деб изоҳлаш ҳам мумкин. Бугун Ўзбекистонда билимларга асосланган сийасат айнан мана шундай таълимнинг уйғунлигига олиб бориляпти, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз. Севимли шоиримиз ташбеҳи билан айтганда, узок йиллар давомида тилла балкичага ўшаш бир қўлмақ ҳовузини дунё деб билган қўлбақ соҳалар қатори олий таълим тизими ҳам том маънода билимлар "океани"га қўйиб юборилди. Аммо бу уммондан муносиб ўрин эгаллаш, ўзини қўриатиш, рақобатта бардош бериш ўта мураккаб ва масъулиятли вазифа.

«Эмас осон бу майдон ичра турмоқ...»

Наввий бобомиз ёзгандек: Эмас осон бу майдон ичра турмоқ! Президентимизнинг бугунги сиёсий иродаси, қатъияти, журъяти, шижоати ва неқонилгидан қувват олаётган ислохотлар қўмағида Ўзбекистон олий таълимнинг замонавий "Ўхмас"си битилимоқда.

Буларнинг таъ-заминида эса ўзини намоян эти оладиган, мустақил илзаниш, маърифатли бўлиш, инновацион фаолиятини юрйтиришга қодир тараққийпарвар шахс — комил инсонни тарбиялашдек залварли вазифа ётибди.

Аммо ҳозирги даврга "ўқитувчидан талабага" деган тайёр қолип билан таълим бериш асосида ушбу мақсадга эришиб бўлмайди. Боиси талабани билимларнинг пассив истеъмолчисидан унинг яратувчисига, муаммо моҳиятини англаб етиб, ечим йўлиларини таҳлил этган ҳолда, оптимал қарорни билан ўзининг ҳақ эканлигини исботлай оладиган ижодкорга айлантириш кескин рақобат даврининг асосий шартидир.

Шу ўринда айрим статистика маълумотларини келтириб ўтсак. Бугунги кунда юртимизда 114 та олий таълим муассасаси фаолият юртияпти. Баклаверият босқичида 410 миң, магистратурада 13 миң талаба таҳсил олмақда. Сунги уч йилда талабалар сони 1,7 баробар ошди. Кадрлар бюортмачилари тақиқфлари асосида олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига 329 та таълим йўналиши ҳамда 582 та магистратура мутахассислиги киритилди. 2019/2020 ўқув йилида 59 та ОТМда сиртки таълим, 10 тасида кечки таълим шакли жорий этилди.

Ешларга 9 миң 636 олий тоифали педагог, жумладан, 2 миң 130 фан доктори, 7 миң 560 фан номзоди (фалсафа доктори) дарс бериб келяпти. Уларнинг нуфузини ошириш ва илм-фанни омаллаштириш мақсадида ўқитувчи-профессорлар ойлук иш ҳақлари 2016 йилдагига нисбатан 3,2 баробар оширилди. Бундан ташқари, давлат раҳбарининг 2020 йилдаги тегишли Фармони билан ОТМ ҳамда илмий-тадқиқот институтларининг илмий даражага эга ходимларига, хусусан, фан номзоди ёки фалсафа доктори (PhD) илмий даражасига эга шахслар учун — лавазим маошининг 30 фоизгача, фан доктори (Doctor of Science) илмий даражасига эга шахслар учун — лавазим маошининг 60 фоизгача қўшимча ҳақ тўлаш тизими жорий этилди.

Буларнинг барчаси ижобий ҳол, албатта.

Хар бир муаммо навбатдаги имконият демакдир

Бироқ тизимда ҳамон ўз ечимини қўраётган масалалар, муаммолар мавжуд. Шунга қарамай, улардан қўрқмаслик керак. Аксинча, Уинстон Черчилль таъбири билан айтганда, хар бир муаммони навбатдаги имконият деб қабул қилиш лозим.

Хўш, улар қайсилар? Биринчидан, охириги йилларда олий таълим билан қамраб олиш даражаси пасган бўлса-да, умуман олганда, у ҳамон таълимга (20 фоиз) қўлмоқда.

Иккинчидан, амалдаги малака талабалари, ўқув режа ва дастурлари мазмун жиҳатидан битирувчиларга амалий қўничаларни шакллантиришга йўналтирилганда, ўқув режаларидан номухтассислик фанлари улushi юқори.

Учинчидан, олий таълим муассасалари ва кадрлар бюортмачилари билан ўзаро ҳамкорликда кадрлар тайёрлаш буйича ишлар самарали йўлга қўйилмаган, иш берувчиларнинг олий таълим мазмунини шакллантиришдаги иштироки етарли эмас.

Тўртинчидан, замонавий ўқув адабиётлари кам. Уларни аниқлаш, сифатини муқобил хориқ илгор адабиётлари асосида яхшилаш ишларини қўриқарли, деб бўлмайди.

Бешинчидан, моддий-техника ва лаборатория базалари замонавий талабар асосида янгилашишга муҳтож.

Олтинчидан, профессор-ўқитувчиларнинг хориқий тиллар ва ахборот-коммуникация технологияларини ўлаштириш даражаси паслиги сабабли уларнинг касбий маҳорати бугунги кун талабалардан ортда қолмоқда.

Еттинчидан, ОТМга икитдорли ёшлар орасидан талабаларни танлаб олиш механизми такомиллаштирилмаган.

Саққизинчидан, ўқитувчи-профессорлар томонидан нуфузли халқаро журналларда чоп этилган мақолаларига ҳаволалар бериш сони оз ва ҳокзо.

Савол муҳим, жавоби ундан муҳимроқ

Хўш, мазкур муаммоларни ҳал этиш учун нималар қилиш керак?

Ўзбекистонда олий таълимни ривожлантиришнинг концептуал асосларида айнан шу саволга жавоб бор. Унда соҳани ривожлантиришнинг стратегик мақсадлари белгилаб берилган:

— мамлакатни модернизация қилиш, иқтимоий-иқтисодий жиҳатдан барқарор ривожлантириш учун юқори малакали кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, инсон капиталини меҳнат бозори талабалари асосида ривожлантириш;

— олий таълим билан қамров даражасини ошириш, халқаро стандартлар асосида юқори малакали, креатив ва тизимли фикрлайдиган, мустақил қарор қабул қила оладиган кадрлар тайёрлаш, уларнинг интеллектуал қобилиятларини намоян этиши ҳамда маънавий барқаром шахс сифатида шаклланиши учун зарур шарт-шартини яратиш;

— соҳада соғлом рақобат муҳитини шакллантириш, унинг жозибадорлигини ошириш, жаҳон миқёсидаги рақобатбардошлигини таъминлаш.

Буларнинг ижроси натижасида қатор устувор йўналишларда аниқ амалий натижалар қўлга киритилади. Хусусан:

— олий таълим соҳасида давлат-хусусий шериклиги ривожлантириш, худудларда давлат ва нодавлат олий таълим муассасаларини ташкил этиш асосида олий таълим билан қамраб олиш даражаси 50 фоиздан зиёдага оширилади, соҳада соғлом рақобат муҳити яратилади;

— ўқув жараёнига рақамли технологиялар ва замонавий методикалар кенг жалб қилинади. Республикадаги камидда 10 та олий таълим муассасаси халқаро эътироф этилган ташкилотлари (Quacquarelli Symonds World University Rankings, Times Higher Education ёки Academic Ranking of World Universities) рейтингининг биринчи 1 000 талигига, жумладан, Ўзбекистон Миллий университети ва Самарқанд давлат университетининг биринчи 500 таликка киришига эришилади;

— олий таълим муассасаларида ўқув жараёни босқичма-босқич кредит-модуль тизимига ўтказилади;

— халқаро тақриблардан келиб чиқиб, олий таълимнинг илгор стандартлари жорий этилади. Мисол учун, ўқув дастурларида на-

зарий билим олишга йўналтирилган таълимдан амалий қўничаларни шакллантиришга йўналтирилган таълим тизимига босқичма-босқич ўтилади;

— олий таълим муассасаларининг академик мустақиллиги таъминланади, уларда таълим, фан, инновация ва илмий тадқиқотлар натижаларини тижоратлаштириш фаолиятининг узвий боғлиқлигини назарда тутуви "Университет 4.0" концепцияси босқичма-босқич жорий этилади;

— хорижий инвестицияларни кенг жалб қилиш, пуллик хизматлар қўлимини кенгайтириш ва бюджетдан ташқари бошқа маблағлар ҳисобида олий таълим муассасаларида технопарк, форсайт, технологиялар трансфери, стартап, акселератор марказлари ташкил этилади ҳамда улар тегишли тармоқ соҳа ва худудларнинг иқтимоий-иқтисодий ривожланишини тадқиқ этувчи ҳамда прогноллаштирувчи илмий-амалий муассасалар даражасига олиб чиқилади;

— олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари, илмий илзланувчилари, докторантлари, бакалаврлари ва магистратура талабаларининг юқори импакт-факторга эга нуфузли халқаро илмий журналларда мақолалар чоп этиши, мақолаларга иқтибослик қўриқатишлари ошиши, шунингдек, республика илмий журналлари халқаро илмий-техник маълумотлар базасига босқичма-босқич киритилиши таъминланади;

— Ўзбекистон олий таълим тизими Марказий Осиёда халқаро таълим дастурларини амалга оширувчи "хаб"га айлантирилади;

— олий таълимнинг инвестициявий жозибадорлиги оширилади, хорижий таълим ва илм-фан технологиялари жалб этилади;

— битирувчиларнинг молиявий мустақиллигини таъминлаш ва самарали ишга жойлаштириш механизми жорий қилинади.

Албатта, бу йўлдаги дастлабки қадамлар ташланади. Энди уларни жадал ва самарали давом этиришдан ҳеч қачон тўхтамаслик, ортога қайтмаслигини таъминлаш зарур.

Кенгаш нималар қилмоқда?

Бу борада Республика олий таълим кенгаш ҳам мамлакатимиз олий таълим тизимини модернизация қилиш буйича ўз олдида қуйидаги муҳим вазифаларни белгилаб олган:

— олий таълимни ривожлантириш ва унинг фаолиятини халқаро таълим тизимига трансформация қилиш;

— олий ўқув юртлиарига таълим сифатини ошириш;

— олий таълим муассасалари фаолиятини илмий тадқиқотларга уйғунлаштириш;

— олий таълимни жамоатчилик ва иқтисодийнинг реал сектори билан чамбарчас боғлаш буйича тақлиф ҳамда тавсияларни ишлаб чиқишдан иборат.

Айни пайтда кенгаш тизимда таълим сифати ва мазмундорлигини, олий таълим муассасаларининг халқаро нуфузини ҳамда мамлакатда амалга оширилайётган кенг қамровли ислохотларда фол иштирокини ошириш, айниқса, коррупция ҳақидаги чек қўйиш ва унинг шафдорлик, ҳолислик ҳамда объективлигини таъминлаш каби энг муҳим ва долзарб масалаларга алоҳида эътибор қаратаман.

Соҳани давлат томонидан бошқариш тизими самарадорлиги, профессор-ўқитувчилар учун яратилган шароитлар, уларнинг таълим беришда қўллаётган таълим-тарбия усуллари таъсирчанлиги ҳолисона баҳо бериш механизми йўлга қўйилган.

Бугунги кунда республикамиз олий таълим тизимига халқаролашув миқёсини кенгайтириш ва таълим жараёнида Болонья тизимига расман кириш ҳамда унда инглиз тили муҳитини яратиш орқали Ўзбекистон университетларининг чет эллик талабалар учун жозибадорлигини ошириш чеклантирилб бўлмас дара талабига айланмоқда.

Шу борада республикада ОТМда қўшма дастурлар, қўшма факультетлар ва филиалларни ташкил этишда "QS", "THE", "ARWU" жаҳон университетлари рейтингларида фақат "ТОП-1000" таликка кирган университетлар билан ҳамкорлик қилиш ва хорижий ОТМдан "Кириш" индексини юқори бўлган олимларни ўқув ҳамда тадқиқот ишларига жалб этиш зарур.

Бундан ташқари, хозирги вақтда мамлакатимизда саноатлаштириш жараёни юқори даражада ривожланаётган бир пайтда иқтисодийнинг реал сектори учун яқин келажақда соҳалар кесимида қандай янги касбларга эътиб ва зарурат юқорилиги фуқаролик жамияти ёрдамида иқтимоий тармоқлар орқали (on-line ёки off-line шаклда) турли сўрономалар ўтказиш йўли билан ўрганилмоқда ҳамда уни малакали кадрлар билан таъминлаш буйича тавсиялар ишлаб чиқилади.

Таълим беришда юқори сифатни таъминлаш юзасидан таъсирчан жамоатчилик назорати ўрнатилган. Бу борада оммавий ахборот воситалари ва бошқа фуқаролик жамияти институтлари билан яқиндан ҳамкорлик қилиш доимий эътибор марказида.

Қолаверса, педагогларнинг илмий-инновацион фаолиятини ривожлантириш буйича ишларни мазмунини ва мақсадли ташкил этиш юзасидан тавсиялар тайёрлаб бориляпти. Чет эллик профессор-ўқитувчилар ҳам хориждаги ватандошларини олий таълим тизимига жалб этишга қўлмақлашиб келинаётди. Илгор хориқ таърибасини маҳаллий шароитда қўлаш буйича қўлланмалар ишлаб чиқилапти.

29 та давлат ёшлари юртимизда ўқимокда

Қисқа вақтда муайян натижаларга эришилди. Мамлакатда олиб борилаётган ислохотлар олий таълимда ҳам ижобий тенденциялар ҳосил қилди.

Бугунги кунда Ўзбекистон олий ўқув даргоҳларида АҚШ, Германия, Руминия, Ита-

лия, Жанубий Корея, Хитой, Туркия, Колумбия, ЖАР, Индонезия, Ҳиндистон, Исроил, Россия, Беларусь, Украина, Қозғистон, Озарбайжон, Қирғизистон, Афғонистон, Покистон, Тожикистон, Туркменистон каби дунёнинг 29 давлатидан талабалар таҳсил оляпти.

Битирувчиларни меҳнат бозорига мустақиллаштириш буйича жадал ишлар кетмоқда. Хусусан, академик даража билан бир қаторда, тегишли мутахассислик буйича малака бериш амалиёти йўлга қўйилди, икки томонлама диплом дастури борасида таййргарлик бошланди, диплом иловаларидаги ахборотлар кенгайтирилди.

Ўзбекистон тарихида миллий олий таълим муассасалари биринчи марта ОТМнинг халқаро рейтингига киритилди. Масалан, Тошкент ирригация ва қишлоқ ҳўжаллигини механизациялаш муҳандислари институти "Ривожланаётган Европа ва Марказий Осиё" минтақаси буйича QS рўйхатидан жой олди. Бундан ташқари, уш ўқув юрти 2010 йилда "THE" предмет рейтингидан ўрин эгаллади. Булар Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети (Impact Rankings 2020 — 601+), Climate Action 2020 100-200, No Poverty 2011-300), ToShkent tibbiyot akademiyasi (Good health and well-being 301-400), ToShkent irrigratsiya va qishloq hўjaliligini mexanizatsiyalash muhandislarini instituti (Life on land 201+, Clean water and sanitation, 201+300)dir.

Республика илмий журналлари портали яратилди, уни "SCOPUS" va "WEB OF SCIENCE" маълумотлар базасига киритиш буйича ишлар давом этирилимоқда. Нидерландиянинг "Elsevier" компанияси билан ҳамкорликда "Илм-фан — 2020" миллий ривожланиш дастури ишлаб чиқилди ва "SciVal" ахборот-таҳлил платформасидан фойдаланиш тўғрисидаги келишув имзоланди. Ушбу дастур республика ОТМга илм-фан ахборотлари учун чуқур таҳлилдан ўтказиш, илмий тадқиқотлар натижадорлиги соҳасидаги ташкилотларни кузатиб бориш имконини бермоқда.

Халқаро стандартларга жавоб берадиган "Ўзбекистон илмий журналлари" онлайн портали (uzjournals.edu.uz) яратилди. Шунга яраша халқаро тан олинган илмий журналларда эълон қилинган мақолалар сони охириги 2 йилда икки баробар ошди.

Олий таълим муассасалари фаолиятини илмий тадқиқотларга уйғунлаштиришга алоҳида аҳамият қаратилмоқда. Яъни бариб олий ўқув даргоҳлари фаолиятини концепцияда белгиланган "Университет-3.0"дан "Университет-4.0"га ўтказиш орқали республикамиздаги 10 та ОТМни "QS", "THE", "ARWU" жаҳон университетлари рейтингларида "ТОП-1000" таликка киритиш жараёни жадаллаштирилди.

Буларга муштарак равишда охириги уч йилда "Эл-юрт умиди" жамғармаси орқали 369 нафар, олий таълим муассасаларининг ўзаро ҳамкорлик ва грант дастурлари доирасида 1603 нафар, жами 1972 нафар профессор-ўқитувчи хорижий олий таълим ҳамда илмий-тадқиқот муассасаларига малака олириш ва стажировка ушлари учун Буюк Британия, Жанубий Корея, Германия, АҚШ, Испания, Россия каби мамлакатларга юборилди.

Ўз навбатида, ОТМнинг электрон маълумотлар базаларини булутли технологияларга табиқ этиш тизимлари инфратизимга шакллантирилди ва такомиллаштирилмоқда.

Олий таълим муассасаларининг бирлашув масофавий ўқитиш портали (dist.edu.uz), ўқув ресурслари (tube.edu.uz) видеопортали ишга туширилди, 6102 та фандан масофавий таълим ресурслари яратилди. Профессор-ўқитувчиларнинг электрон портфолио, ўқув жараёнининг электрон мониторинг тизимлари жорий этилди.

Ҳамкорлик алоқалари ривожланмоқда

Шу ўринда Ўзбекистон ва Россия ўртасида илм-фан, таълим соҳасида йўлга қўйил